

Swarn Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਸਰਾ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਡਰ XXI ਦੇ ਨਿਯਮ 90 ਦੇ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(11) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਕਿ ਉਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 15,000 ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੀ ਘਟੀਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। . ਇਸ ਲਈ, ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ।

(13) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਤੜ ਜੇ.ਜੇ.

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 77

8 ਅਗਸਤ 1975

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ I) - ਸੈਕਸ਼ਨ 4 - ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ

Swarn Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ - ਕੀ ਧਾਰਾ 4
ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਹੈ। >

ਦੇ

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸਦੀ ਸਿਆਣਪ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਡੀਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ *htmt* ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕ ਸਟੀਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ * ਸਖਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਚਕੀਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੇਘਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਬਦਕਿਸਮਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਢਲੀ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਖੂਹ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ-ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਹੈ।

21 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ *ਸ਼੍ਰੀ. 8 ਅਗਸਤ 1975 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਤੜ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ 26 ਅਗਸਤ, 26 ਅਗਸਤ, 1974 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-1) ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1974 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-3 ਅਤੇ ਪੀ-4) ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਮ.ਐਸ.ਰੱਕੜ।

1. ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਈ। 1 ਅਤੇ

Swarn Singh, etc. v: State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

2. 1

8. ਐਸ. ਖੋਜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ-(1) ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਰੰਭੀ ਗਈ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1975 ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ: 77, 299 ਅਤੇ 786 ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 21 ਮਾਰਚ 1975 ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਆਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

(3) (ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਮੋਇਲਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 122 ਕਨਾਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਵਾਹਿਦਪੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 99 ਕਨਾਈਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀ ਅਧੀਨ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਈਟਾਂ ਜੋ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ (ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਖੁਦ ਕਰਨਗੇ। ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਇਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਨਾਕਾਫੀ ਤਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੋਇਲਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 7 ਕਨਾਈਆਂ 2 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਹਿਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 15 ਕਨਾਈਆਂ 16 ਮਰਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ 7 ਕਨਾਈਆਂ 2 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। 4 ਏਕੜ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪਲਾਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਦਿ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਬਾ ਅਣਵਰਤਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਵਾਹਿਦਪੁਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ 26 ਅਗਸਤ, 1974 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਪੀ-1' ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਪੀ-1' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ 23 ਨਵੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਹਿਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਅਨੁਸੂਚੀ P-4 ਰਾਹੀਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੋ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰੇ 11 ਤੋਂ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਰਿਟਰਨ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨਿਗਾਹ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਸਿਵਲ), ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਮੋਇਲਾ ਵਿੱਚ 136 ਕਨਿਆਂ 6 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼, ਐਕੁਆਇਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਾਰੇ, ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 7 ਕਨਾਈਆਂ 2 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਮੋਇਲਾ ਅਤੇ ਵਾਹਿਦਪੁਰ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਲ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਇੱਕ ਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰੀ ਜਾਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਟੇਬਲ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ

Swarn Singh, etc. v: State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਹੱਥੀ' ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿੱਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 100 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਵਾਇਰ ਦਾ ਲਾਭ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹੈ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: _____

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ 'ਤੇ, ਜਨਤਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ-ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ, ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:- ।

“4(1) ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਉਕਤ ਇਲਾਕਾ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਤ ਦਾ।

ਹੁਣ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 1894 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਤੰਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਟ੍ਰੈਟ-ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਝਿਜਕਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੀ ਲਚਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁਝ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬੈਚਲਰ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:- ।

“* * *, ਅਤੇ ਮੈਂ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਾਕੰਸ਼, ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਜੋ ਵੀ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਮ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। , ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਹੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਹਮਾਬਾਈ ਫਰੇਮਜੀ ਪੇਟੀ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫੋਵ, ਇੰਡੀਆ (1), ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਆਈ.ਐਨ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (2)

(1) ਏਆਈਆਰ 1914 ਪੀਸੀ 20.

(2) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 252.

Swarn Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ ਕ੍ਰਸਟੀਅਨ ਬੈਂਡ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ: -

"* * * ਸਮੀਕਰਨ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਇੱਕ ਸਟੀਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਚਕੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਕਲਪ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਆਪਕਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਬੇਘਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਮੰਦਭਾਗੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁੱਢਲੀ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਲਾਈ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਪੌਡੂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੱਖੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਗੱਜੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਵਾਲੀ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 'ਪਬ ਲਾਇਕ ਮਕਸਦ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਵਿਵਾਦ - ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਰਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਆਈ

ਇਲਾ ਬੋਰੇਟ ਤਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਵਾਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਿਨਹਾ ਅਦਾਲਤ/ ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਬਬੋ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਬਾਂਬੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ * ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"" * * *. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਤੀਲਾਲ ਸ਼ੰਕਰਾਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਜਸਟਿਸ ਹੇਗਡੇ ਡੀ ਲਾਈਵਿੰਗ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ-

“We ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ ਕਿ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ 20 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

*		*)	*	*	*
	*	*		*	*	_

ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

ਥੀਥਰਨ ਪਦਾਯਾਚੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦ 4 ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਰਾਜਮੰਨਰ ਅਤੇ ਵੈਕਟਰਮਾ ਅਈਅਰ ਜੇ. ਦੀ ਬਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੈਂਚ.

(3) 1961 (1) SCR 128.

(4) ਏਆਈਆਰ 1970. ਐਸਸੀ 984.

Swarn Singh, etc. v: State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ. (5), ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ:-

" * * * ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਝੁੱਗੀ-ਝੋਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ, ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਉੱਚ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ 'ਜਨਤਕ ਸਥਿਤੀ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(11) ਮੁਸਾਮੀਆਂ ਇਮਾਮ ਹੈਦਰਬਕਸ ਰਜ਼ਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਭਗਵਤੀ ਬੈਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਐਕਵਾਇਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੜਚੋਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਨਿਰਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਭਗਵਤੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਐਕਵਾਇਰ ਇੱਕ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬਿਲਡਿੰਗ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਡਹਾਕ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼', ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹੀ ਵਾਕੰਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"* * * *. ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ

(5) ਏਆਈਆਰ 1952 ਮਦਰਾਸ 756

(6) ਏਆਈਆਰ 1971 ਗੁਜਰਾਤ 158

ਸਕੀਮ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਆਵੇਗੀ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ

ਖਾਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ C5- ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨੋਟੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਡਹਾਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ।"

ਇੱਥੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਰਲੇ ਪੂਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਸਹਿਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਾਸ ਅਮਲ ਦੇ ਅਨੁਸਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਖੇਤਰ, ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਥੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੇਘਰੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਲੜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੜੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਤੇ ਖਾਸ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਵੇਗੀ।

(12) ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 4 ਮਿਸਟਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਮੁਸਾਮੀਆਂ ਇਮਾਮ ਹੈਦਰਬਰ ਰਜ਼ਵੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਜੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ।

Swarn Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਰਤੀਲਾਵਸ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ 1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਜਰਾਤ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ 24 ਨਵੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ, 1970 ਨੂੰ ਰਤੀਲਾਵ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਮੁਸਾਮੀਆਂ ਇਮਾਮ ਹੈਦਰਬਕਸ ਰਾਜ਼ੀਨਾ'1 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸਥਾਨਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਸ਼ਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ.! ਆਰ

(13) ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਆਈ.ਸੀ.ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਥੀਏ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੂੰ IX ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਣਾ ਇੱਕ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਤਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼-ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ | ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੇਘਰੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਵੀਰਾਘਵਾਚਾਰਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ (7) ਵਿੱਚ , ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 1870 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ 'ਪੰਚਮਾ' ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਵਰਗ ਲਈ ਮਕਾਨ-ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁਣ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੇਵਦੇਸ ਜੇ. ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

“ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੰਚਾਂ ਦੇ ਘਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਾਈਟਾਂ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

(7) ਏਆਈਆਰ 1925 ਮਦਰਾਸ 837

ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਗੋਪਾਲਾ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (8) ਵਿੱਚ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪਾਹਜਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪੰਚਮਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਪਬ ਲਾਈਕ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਹੈ।"

ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ (9) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਰਾਜਮੰਨਰ ਅਤੇ ਵੈਂਕਟਰਮਾ ਅਈਅਰ ਜੇ., ਚੇਨਾ ਸਤਿਆਵਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ (10) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਕਾਨ-ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਬੇਘਰੇ ਵਰਗ (ਆਦਿ ਆਂਧਰਾ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਾਦਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ- 1

<

"ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਘੱਟ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 31 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਬੂ ਬਰਕਿਆ ਠਾਕੁਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਬਾਂਬੇ ਬਨਾਮ ਭਾਨਜੀ ਮੁੰਜੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (11) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੇਘਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਹੈ।

- (8) ਏਆਈਆਰ 1930 ਮਦਰਾਸ 798
- (9) ਏਆਈਆਰ 1931 ਮਦਰਾਸ 361
- (10) ਏਆਈਆਰ 1952 ਮਦਰਾਸ 252
- (11) (1955) 1 SCR 777.

ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ. ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਭਲਾਈ ਜਨਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਾ।"

Swarn Singh, etc. v: State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ, ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(15) ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(16) ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

“6(3) ਉਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।”

ਇਹ ਹੁਣ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਰਵੋਤਮ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਅੰਤਿਮ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਿਰਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਇੱਕ ਰੰਗੀਨ ਅਤੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਮਵੰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (12)

ਜਗੋ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (13) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

“ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (3) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਅਭਿਆਸ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਹ

ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। "

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਅਸਥਿਰ ਸੁਭਾਅ ਮਨੀ ਫੈਸਟ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਯੋਗ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਉੱਚੇ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ *ਭੈੜੀ ਸੀ* ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਨਘੜਤ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਸੰਪੱਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਅਸਥਿਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਨੀਂਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੰਗੀਨ ਸੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(13) ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 1033.

(17) 1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 77 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(ੳ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਆਰਡਰ Annexure P-3 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਸਪਾਂਡੈਂਟ ਨੰ. 3 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, Annexure P-4 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸੰਜੀਦਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜੱਜ ਹੈ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੂਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ 'ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ' ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ

Swarn Singh, etc. v: State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ 'ਤੇ 15 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇੱਕ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

(18) ਲਗਭਗ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਇੱਕ ਉਤਸੁਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਨ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ 'ਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(19) ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਨੁਕਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅੰਤਮ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਤੱਥ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਭੀਕਾਜੀ ਕੇਸ਼ੋ ਜੱਠਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜਲਾਲ ਨੰਦਲਟ ਬਿਆਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (14) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਿਸਟਰ ਟਿਵਾਣਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, 1975 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਲਿਖਤਾਂ ਨੰ. 77 ਅਤੇ 786 ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

(21) ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 299 ਆਫ 1975 (*ਸਾਵਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ*), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਰਪੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1974 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਨੈਕਸਚਰ ਪੀ-1 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰੀਬ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ 11 ਜਨਵਰੀ 1975 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 9 ਜਨਵਰੀ, 1975 ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਲਾਕਾ.. ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(ਏ) 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ " ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5(ਏ) ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। *ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (15)* ਅਤੇ *ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਸਾਹਿਬ (16)* ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉਚਾਰਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਦੋਵੀ

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। (17), ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਮਤ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪ੍ਰਗਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਟਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

(14) AIR 1955 SC 610'

(15) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 552

(16) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 2361

(17) ਏਆਈਆਰ 1975 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 125.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ